

**СРЕДЊА ШКОЛА „НИКОЛА ТЕСЛА“
БОЉЕВАЦ**

**ПЛАН ЗАШТИТЕ ОД
ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА**

ЗА ШКОЛСКУ 2023/24. ГОДИНУ

БОЉЕВАЦ, СЕПТЕМБАР 2023.

На основу члана 57 став 1 тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. Гласник“ бр 72/09,52/11, 55/13, 35/15-аутентично тумачење 68/15 и 62/16-одлука Уставног суда) и члана 47. Статута Средње школе „Никола Тесла“ у Бољевцу, Школски одбор, на седници одржаној **14. 09. 2023.** године, доноси

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ

ПЛАНА ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „НИКОЛА ТЕСЛА“ У БОЉЕВЦУ ЗА ШКОЛСКУ 2023/24. г.

1. Доноси се План заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања у Средњој школи „Никола Тесла“ у Бољевцу за школску 2023/24. г.

За ову одлуку је гласало **свих 6 (шест)** присутних чланова Школског одбора.

План стручног усавршавања запослених одштампан је уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Председник Школског одбора

ПЛАН ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Анализа стања у претходној години

Средња школа „Никола Тесла“ има Правилник заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања у коме постоје јасне процедуре за заштиту ученика и са чијим су садржајем упознати сви запослени и већи број ученика и родитеља. Задужење, обавезе и одговорности свих учесника су јасно и прецизно дефинисани Правилником. Наставници редовно и свесно испуњавају све своје обавезе у вези сигурности и безбедности ученика у школи и у потпуности поштују приватност и поверљивост добијених информација које се односе на емоционалне, телесне, здравствене или социјалне проблеме и потребе ученика. Труде се да их на ненаметљив и дискретан начин узму у обзир у свакодневном односу са ученицима.

Решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања ученика од изузетног је значаја из много разлога. Навешћемо само неке од њих:

- Феномен насиља над децом подразумева кршење и грубу повреду права детета, изазива патњу, озбиљно угрожава развој, добробит, па и сам живот детета;
- Последице насиља, злостављања и занемаривања су често тешке и дуготрајне, не само по оне који трпе и чине насиље, већ и по оне који насиљу присуствују;
- Појава насиља, злостављања и занемаривања је, нажалост, знатно распросзрањена;
- Облици у којим се насиље јавља су све сложенији;
- Механизми којим се насиље одржава и почиње су веома перзистентни;

Циљеви које Тим за заштиту ученика настоји да оствари у свом раду су бројни и односе се на:

1. Освешћивање, усвајање и развијање вредности за које се залаже савремени свет а које произлазе из темељних људских потреба: биолошких, социјалних, психолошких, интелектуалних и духовних;
2. Помоћи деци да одрасту у особе које не врше насиље над собом, другима и над природом;
3. Развити отвореност за сарадњу, разумевање и толеранцију у односима међу људима;
4. Научити ученике да препознају у опасне ситуације, предмете, особе, те да се знају снаћи у таквим опасним ситуацијама како би заштитили себе и друге;
5. Подстицање развоја позитивних облика понашања ученика и рад на сузбијању негативних, а све то у интересу детета.

Задаци:

1. Уочавање чиниоца који доприносе поремећајима у понашању ученика, али и оних који позитивно утичу на ученике;
2. Препознавање одступања у понашању од претходно типичног понашања за дете (нпр. причљиво дете нагло постане ћутљиво);

3. Прикупљање додатних информација од родитеља, старатеља;
4. Упућивање ученика стручном сараднику у школи или ван ње уколико је то потребно;
5. Обука и подстицање развоја ефикасног подучавања, ефикасног решавања проблема и успешне комуникације са ученицима и колективом;
6. Развијање позитивну слику о себи;
7. Овладавање поступцима и техникама ношења с властитим негативним емоцијама;
8. Развијање код ученика, аутономности у понашању и учењу;
9. Развијање свести о другима, поштовање разлика, толеранција.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Састав Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања:

Р.бр	Презиме и име чланова Тима
1.	Милутиновић Иван- директор школе
2.	Јаношевић Тамара - педагог школе
3.	Стевановић Владимир- секретар школе
4.	Јовановић Роберт -проф. Енглеског језика- представник запослених
5.	Тања Павић -проф. математике- представник запослених
6.	Јаковљевић Милица -проф. физичког васпитања- представник запослених
7.	Аксић Биљана -проф. турист. групе предмета, организатор пр. наставе - представник запослених
9.	Лазаревић Иван - представник локалне самоуправе
10.	Јана Велкановић -Представник ученичког парламента
11.	Божиновић Ивана -Представник родитеља

Представник тима за Педагошки колегијум је Јовановић Роберт
Планиране су четири седнице тима.

Акциони план рада тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТ	Начин реализације	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
септембар	Договор у вези са обезбеђивањем релевантних информација (измене важних адреса и контаката на који се ученици могу обратити, актуелне информације на сајту школе, огласним таблама..) и превентивним активностима	Састанак Тима за заштиту ученика од насиља	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине
септембар	Упознавање ученика и родитеља са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама	Часови одељењског старешине, родитељски састанак, школски сајт	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине
Октобар / новембар	Дискусија о различитим облицима насиља, обележавање међународног дана борбе против насиља	Кроз часове одељењског старешине, радионице и израду паноя, објаве на сајту школе	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања
Новембар / децембар	Едукација наставника и ученика о ризицима и начинима заштите од дигиталног насиља	Предавања, радионице, часови одељењског старешине, писане препоруке, објаве на сајту, брошуре, панои	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине
Током године	Развој свести о важности превенције и начинима заштите, као и упознавање наставника с могућностима превенције насиља кроз предметну наставу	Предавања, трибине, представе, презентације изложбе, прикази резултата истраживања и обуке, размена искустава о безбедности и	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине, Ученички парламент

		заштити ученика, објаве на сајту	
Током године	Промоције позитивних ставова, јачање емпатије, креирања подстицајне атмосфере и развијање вештина реаговања у случају насиља	Реализација активности „Тајни пријатељ“, „Љубавна пошта“ и „Дан замењених улога“, активности ментора вршњака, разноврсне презентације, радионице, дискусије	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине, Ученички парламент
Током године	Подизање свести о важним појмовима у вези с насиљем и правима ученика: обрада тема „Недискриминација“, „Људско достојанство“ и других	Израда и презентовање разноврсних радова ученика: постера, филмова, писаних састава, представа, стрипова у оквиру (ван)наставних активности	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине, Ученички парламент
Током године	Развијање толеранције, разумевања, сарадње, неговање различитости и културе понашања	Кроз спортске и хуманитарне активности, часове одељењске заједнице, родитељске састанке; часове грађанског васпитања, верске наставе и посебне активности ментора	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине, Ученички парламент

Током године	Промоција здравих животних стилова, унапређење свести и бриге о безбедности	Презентације, предавања, постери, брошуре, истраживања, радионце, објаве на сајту школе	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине, волонтери црвеног крста
Током године	Вођење документације о раду	Дневници рада, записници са састанака, панои, фотографије, Тим за заштиту ученика извештаји...	

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Због изузетног значаја рада на превенцији насиља, посебно је разрађен и издвојен план превентивних активности који се може допунити зависно од даље размене идеја између актера образовно-васпитног процеса и тока реализације

Р.бр	Циљеви и планиране активности	Начин реализације активности	Носиоци активности	Динамика рада
1.	Упознавање ученика с Посебним протоколом за заштиту од насиља	Израда презентације и предавање о врстама, нивоима и реаговању на насиље од стране одељењских сзарешина, односно заменика директора, на часовима	Одељењске старешине	Септембар-Октобар

		одељењског старешине		
2.	Упознавање родитеља ученика с Посебним протоколом за заштиту од насиља	Предавање о врстама, нивоима и реаговању на насиље од стране одељењских старешина, односно заменика директора, на родитељским састанцима	Одељењске старешине	Септембар-Октобар
3.	Истицање актуелних информација и измена у саставу Тима за заштиту од насиља	Огласне табле, школски сајт, часови одељењског старешине и родитељски састанци	Чланови Тима за заштиту, одељењске старешине, педагог, представници релевантних институција, особа задужена за сајт школе	Септембар-Октобар
4.	Развијање подстицајне атмосфере, разумевања и сарадње; Промоција позитивних ставова и вредности ненасилне комуникације; јачање емпатије и вештина конструктивног решавања конфликта	Представљање ментора вршњака ученицима првог разреда, обилазак школе и укључивање у разноврсне заједничке активности	Педагог, одељењске старешине, руководиоци секција, представници релевантних институција	Током године
5.	Развијање толеранције, увида у узроке и последице насиља, смањење предрасуда, неговање различитости и културе понашања	Радионице са ученицима, едукативна предавања	Педагог, чланови Тима, волонтери црвеног крста	Током године
6.	Едукација наставника и ученика о ризицима и начинима заштите од дигиталног насиља	Предавања или семинар	Чланови тима, педагог, релевантне институције	Током године
7.	Промоција позитивних ставова, разумевања емпатије, креирање подстицајне атмосфере и развијање вештина реаговања у случају насиља	Радионице са ученицима, едукативна предавања	Одељењски старешина, чланови Тима, руководиоци	Друго полугодиште

			секција, ученици ментори	
8.	Повећање разумевања и свести о појмовима у вези с насиљем	Радионице са ученицима, едукативна предавања, одељењске заједнице	Одељењски старешина, чланови Тима, руководиоци секција, ученици ментори	Током године

ПЛАН ПРЕВЕНЦИЈЕ ПРОТИВ НАРКОМАНИЈЕ, АЛКОХОЛИЗМА И МАЛОЛЕТНИЧКЕ ДЕЛИКВЕНЦИЈЕ

Улога школе у сузбијању насиља и дроге

Школа је дужна да активно чествује у превенцији против девијантног понашања, те коришћења психоактивних супстанци што ће се реализовати кроз:

1. редовну наставу која је најзаступљенији облик рада и то кроз следеће предмете: историја, српски језик и књижевност, биологија, физичко васпитање, ликовна и музичка култура који, реализујући своје програмске садржаје, позитивно утичу на формирање моралних особина личности, правих естетских вредности,
2. слободне активности, при чему се настоји да се што више ученика буде укључено у неке од културно-уметничких, производно-техничких и спортских секција,
3. одељенске заједнице ученика као основне организационе јединице ученика којима се остварује знатан део васпитног деловања путем разговора, предавања, креативних радионица, давања информација,
4. производно и друштвено-корисним радом - где ће се кроз сарадњу везану за школу и школску средину, за породицу и родитељски дом, сакупљања и акције солидарности, производне и служне делатности - неговати правилан однос према раду, култури рада, кооперативности и општој људској солидарности,
5. културну функцију школе јер је то процес у коме учествују ученици, наставници и друштвена средина.

Програм превенције деловања против насиља и дроге обухватиће: ученике, родитеље и друштвену средину, па су програмски садржаји под тим целинама и дати.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ/ТЕМЕ, САДРЖАЈИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Прво тромесечје	Анкете, упитници, разговори – колико су млади упућени у вези са болестима зависности	На часовим одељењског старешине, у појединим одељењима	ПП служба, одељењске старешине, руководиоци секција
Током целе године	Радионице на тему болести зависности, алкохолизма и малолетничке делинквенције	У одељењима где се процени постојање повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима	педагог
Током целе године, прво тромесечје у	Разговори/предавања на часовима одељењског старешине већини одељења	У свим одељењима	Одељењске старешине уз консултацију са ПП службом
2. полугодиште	Разговори/предавања на часовима биологије, грађанског васпитања	У одељењима где се процени постојање	Предметни наставници

		повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима	
2. полугодиште	Вршањка едукација – едукатори Црвеног крста	У одељењима где се процени постојање повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима	Предметни наставници, ПП служба, Црвени крст
2. полугодиште	Приказивање едукативних филмова на часовима грађанског васпитања	У свим одељењима	Предметни наставници
2. полугодиште	Спортске активности са јасном поруком против болести зависности и агресије	Кроз турнире и секције	Наставници физичког васпитања, Тим за подршку УП
Током године	Приказивање филма на тему превенција болести зависности	У свим одељењима	Предметни наставници, Ученички папрламент
Током године	Предавања/посете Центра за социјални рад, МУП-а	Кроз предавања	ПП служба, институције
Током године	Друге активности у договору и координацији са Тимом за заштиту ученика од насиља	Разноврсне активности	Тим, ПП служба
Током године	Друге активности у договору и координацији са Ученичким парламентом	Разноврсне активности	Ученички парламент

Рад са ученицима

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- упознавање здравственог, материјалног статуса и услова живота и рада ученика, - упознавање свих потенцијала ученика, - упознавање предметних наставника са карактеристикама ученика, - упознавање ученика са правилима понашања, кућним редом (истаћи правила која се могу мењати по договору),	током године	разредне старешине
- инсистирати на кодексу – норми понашања ученика и одраслих у школи,	током године	предметни наставници и разредне старешине
- усмеравање ученичких интересовања на ваннаставне активности, ангажовање у оквиру живота школе,	током године	Предметни наставници
- стварање увида у редовно похађање наставе, - утврђивање разлога неоправданог изостајања са наставе (деловање у смислу отклањања узрока, упознати наставнике и родитеље са резултатима)	током године	разредне старешине
- деловати у циљу постизање кохезивности колектива, - организовати креативне радионице из области болести зависности,	током године	Педагог, предметни професори, разредне старешине
- организовати предавања на теме: „Дрога и сида“ и „Сексуални развој, односи међу половима; сексуално насиље, превенција полних болести“,	током године	директор школе, проф. психологије, предметни проф, разредне старешине
- упознавање ученика са правима деце, - организовање радионице „Учионица добре воље“, - обрађивати конструктивно решавање проблема,	током године	Педагог, предметни наставници и разредне старешине

Рад са родитељима

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- упознавање родитеља са Програмом превенције против насиља и дроге на Савету родитеља и појединачним родитељским састанцима, - упознавање родитеља са кодексом понашања ченика и одраслих у школи,	септембар	разредне старешине
- размена мишљења о ујајном очекивању, потребама, тешкоћама веаним а школу и одрастање ученика,	током године	предметни наставници и разредне старешине
- групни и индивидуални рад са родитељима ученика са образовним тешкоћама	током године	педагог, тим за инклузивно образовање, разреде старешине
- сарадња са родитељима ученика који крше правила понашања у школи и правилник о заштити, занемаривању и злостављању	током године	педагог, Тим за заштиту, предметни професори, разредне старешине

Сарадња са друштвеном средином

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- ангажовање ученика разноврсним активностима које организује месна заједница, - сарадња са Домом здравља у вези здравственог васпитања ученика, - сарадња са Хигијенским заводом у вези са реализацијом овог програма, - сарадња са Црвеним крстом Бољевца,	током године	Директор, педагог
- помоћ сиромашним ученицима	током године	Директор, ученички парламент
- сарадња са Центром за социјални рад у вези третирања, помоћи ученицима са асоцијалним понашањем.	током године	Директор, педагог
- сарадња са организацијама за младе , у оквиру акција и приограма који се орагнизују за ученике средње школе	током године	педагог, ученички парламент

Сходно тематском садржају овога програма, предавањима за ученикие биће обележени датуми: **31. мај** – Светски дан борбе против пушења и **26. јун** – Светски дан борбе против дрога, у организацији Завода за заштиту здравља Зајечар и Црвеног крста.

Директор школе,

Иван Милутиновић